

3,500 לוחמי ג'יהאד, תחפושת אחת: כך המערב נפל בפח של אל-ג'ולאני

written by משה פוזיילוב | 16.07.2025

המערב שוב נפל בפח. זהו לא מאמר זעם, אלא קריאת אזהרה מפוכחת: אסונם של הדרוזים בדרום סוריה, שהחלו לחוש על בשרם את חדירת לוחמי הג'יהאד העולמי לשטחם, לא היה בלתי נמנע אף בהחלט היה צפוי.

הדינמיקה הנוכחית, בה כ-3,500 לוחמי ג'יהאד עולמי הובאו מסוריה, אפגניסטן, קווקז ומרכז אסיה לשטחי שליטת אבו מוחמד אל-ג'ולאני בחסות טורקיה ובהסכמת גורמים אמריקאיים, הוצגה בתקשורת כצעדים ל"ייצוב שלטוני" של אל-ג'ולאני. אבל מי שמבין את הרקע התרבותי, ההיסטורי והדתי של האזור, מבין: זו לא פרגמטיות פוליטית אף זו הכנה לקרב הבא.

בעבר כתבתי שפרשנים מערביים נופלים שוב ושוב לאותה מלכודת: הם מזהים בג'ולאני תכונות מערביות שהם היו רוצים לראות אף מתינות, רפורמה, פרגמטיות אף ומתעלמים מהעובדות. עבור ג'ולאני, הודנה היא לא שלום, אלא הפוגה לצורך התעצמות. עבור לוחמי הג'יהאד שהביא, "ייצוב שלטון" הוא לא מטרה אלא אמצעי: לבנות בסיס התארגנות קרוב לגבול ישראל, לקדם את חזון האימפריה האסלאמית הגלובלית, ובדרכם אף לטהר את השטח מקבוצות שנתפסות כאויבי האסלאם, כמו הדרוזים.

ומה עם ישראל?

ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה לאמץ את האשליות שהמערב נופל לתוכן. ההבנה שג'ולאני הכניס 3,500 לוחמי ג'יהאד עולמי לשטחו צריכה להדאיג לא רק את הדרוזים, אלא גם אותנו. מדובר בכוח מיליטנטי, אידיאולוגי, מסור ונחוש, שמביט דרומה אל גבול הגולן, ומעבר לו אף לירושלים. לכן, ישראל נדרשת לחשיבה יצירתית: לא רק מעקב, אלא יזמה אסטרטגית שתכלול שיתוף פעולה דיסקרטי עם הקהילות הדרוזיות, איתות ברור לטורקים, והיערכות צבאית ואזרחית כאחת. ישראל יכולה וצריכה להעביר לטורקיה באמצעות חברים משותפים שבהינתן הצורך, גם חיסולו של ג'ולאני נלקח בחשבון. כמו כן, יש להכניס לשיח הבינלאומי את האמת הלא נוחה: אל-ג'ולאני אינו בן ברית פרגמטי של המערב, אלא אויב מתוחכם ומסוכן של הסדר הקיים.

סיכום

המערב שוב מתבונן על המזרח התיכון בעיניים מערביות, ושוב מופתע כשהמציאות טופחת על פניו. אסונם של הדרוזים בסוריה הוא רק הסימפטום האחרון של עיוורון מערבי מסוכן. עבור אל-ג'ולאני, ההפוגות והעסקאות הן צעדים אסטרטגיים במשחק ארוך טווח, שבו המטרה

הסופית אינה ייצוב מקומי אלא שינוי עולמי. מי שממשיך להתעלם מכך, משאיר את הדרוזים ☒ ואולי גם אותנו ☒ חשופים לאיום גדול. מי שאינו מבין כדאי שיזכור כיצד התחיל שלטונו של יחיא סנוואר בעזה מרגע חזרתו ולאן הדבר הוביל.

מתי החל הסוף של הדרוזים בסוריה?

מנקודת המבט של ג'ולאני ואנשיו, הדרוזים בסוריה הם בעיה תיאולוגית ואסטרטגית. כקבוצה דתית שנחשבת לכופרת, ויתרה מכך ☒ כקבוצה שניסתה לשמור על נייטרליות ושיתוף פעולה עם גורמים אזרחיים ומדינתיים. מעמדם הפך לשברירי ברגע שג'ולאני השתלט על סוריה אבל התדרדר עת קיבל אל ג'ולאני אור ירוק להכניס לשטחו לוחמים זרים. מהרגע שזה קרה, היה ברור שהשלטון שלו יתייצב לא על בסיס הסכמים, אלא על בסיס הטלת פחד, דיכוי, טיהור והרחבת שליטה.

המערב טעה לחשוב שאותם לוחמים זרים ינוצלו רק נגד שרידי משטר אסד או דאעש. בפועל, כבר בחודשים הראשונים להצבתם, הם החלו לממש את הייעוד המקורי שלהם ☒ לא סורי, אלא עולמי: לכונן מחדש את האומה האסלאמית, כשהדרך לשם עוברת בחיסול כיסי מיעוטים מקומיים. עבורם, הדרוזים הם ראשונים בתור.

המערב שוב סובל מדיסוננס קוגניטיבי: הוא מזהה סימנים חיצוניים של פרגמטיות ☒ שיח דיפלומטי, הופעה מחויטת, פגישות עם עיתונאים מערביים ☒ ומפרש אותם לפי הערכים שלו. אבל במציאות, זו תחפושת שנועדה להרדים את דעת הקהל. כפי שיאסר ערפאת השווה את הסכמי אוסלו להסכם חודייביה ☒ הפוגה זמנית בדרך לכיבוש ☒ כך גם אל-ג'ולאני משתמש ב"שפת פרגמטיזם" כתרגיל אסטרטגי שנועד להרוויח זמן.

המערב שוכח שמבחינת הג'יהאדיסטים, ירושלים היא היעד האסטרטגי העליון. במילים אחרות: מי שחושב שהמלחמה על סוריה היא מקומית ☒ טועה בגדול. בעיני אל-ג'ולאני, הדרך לירושלים עוברת בטיהור פנימי, בביסוס משטר הלכה, ובהכשרת תשתיות ג'יהאד לקראת המערכה האזורית.

ומה עם ישראל?

ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה לאמץ את האשליות שהמערב נופל לתוכן. ההבנה שג'ולאני הכניס 3,500 לוחמי ג'יהאד עולמי לשטחו צריכה להדאיג לא רק את הדרוזים, אלא גם אותנו. מדובר בכוח מיליטנטי, אידיאולוגי, מסור ונחוש, שמביט דרומה אל גבול הגולן, ומעבר לו ☒ לירושלים. לכן, ישראל נדרשת לחשיבה יצירתית: לא רק מעקב, אלא יוזמה אסטרטגית שתכלול שיתוף פעולה דיסקרטי עם הקהילות הדרוזיות, איתות ברור לטורקים, והיערכות צבאית ואזרחית כאחת. ישראל יכולה וצריכה להעביר לטורקיה באמצעות חברים משותפים שבהינתן הצורך, גם חיסולו של ג'ולאני נלקח בחשבון. כמו כן, יש להכניס לשיח הבינלאומי את האמת

הלא נוחה: אל-ג'ולאני אינו בן ברית פרגמטי של המערב, אלא אויב מתוחכם ומסוכן של הסדר הקיים.

המערב שוב מתבונן על המזרח התיכון בעיניים מערביות, ושוב מופתע כשהמציאות טופחת על פניו. אסונם של הדרוזים בסוריה הוא רק הסימפטום האחרון של עיוורון מערבי מסוכן. עבור אל-ג'ולאני, ההפוגות והעסקאות הן צעדים אסטרטגיים במשחק ארוך טווח, שבו המטרה הסופית אינה ייצוב מקומי אלא שינוי עולמי. מי שממשיך להתעלם מכך, משאיר את הדרוזים ואולי גם אותנו חשופים לאיום גדול. מי שאינו מבין כדאי שיזכור כיצד התחיל שלטונו של יחיא סינוואר בעזה מרגע חזרתו ולאן הדבר הוביל.

התפרסם בוואלה, בתאריך 16.07.2025.